

Elfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona
Egyes szám ára . . . . . 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám

ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomtatva is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Khuen-Héderváry audienciája.

Írta: P. O.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök vasárnap audiencián jelenik meg Őfelségénél, hogy a király nyári üdülésének befejeztével a magyar politikai helyzetről referáljon neki. Az audiencia lefolyása elé az egész magyar politikai világ a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel tekint. Mindenki tudta, hogy a nyár folyamán megindult véderóvitának csak egy jóval későbbi stádiumában kerülhet arra a sor, arra, hogy a felség a maga irányító befolyásával a kormány politikájának és taktikájának meghatározásában érvényesítse akaratát. Ez a stádium elérkezett most a véderóvita nyolcadik hetében, a mikor a hadállások mindkét részről felvonultak és a döntő összeütközés pillanata elérkezett. Elképzelhető, hogy a miniszterelnök helyzete semmiesetre sem lesz a legkellemesebb, a mikor Őfelsége előtt politikájának és taktikájának csődjet kell bevallania. Ennek jelentésére nem is kellett volna nyolc hétig várni, mert mindjárt a véderóvita első hetében az ellenzéki függetlenségi pártok koncentrált támadásai kiábrándíthatták a bécsi érdekek magyar exozituráit abból az illúzióból, hogy sikerül egy olyan törvényjavaslatot tető alá hozni, a mely tökéletes negációja a magyar állam függetlenségének és szuverenitásának, egyben pedig a végsőkig elcsigázott országra a legsúlyosabb terheket akarja róni. A technikai obstrukció a parlamenti harcmodornak az a neme, a mely világosan és határozottan fel akarja világosítani a kormányt arról, hogy minden reménykedése hiába való. Nem lehet egy nemzetre erőszakolni azt, a mi ellen egy nemzeti küzdelem válságos rázkódtatásain keresztül menve a végsőkig harcolt. A kormány a kivárást kényelmes de céltalannak bizonyult taktikáját hirdette, miközben ravaszul számított arra, hogy a küzdő függetlenségi pártok sorai megbomlanak. Ellentétet lehet támasztani a függetlenségi és 48-as párt, továbbá a 48-as függetlenségi Kossuth párt és a pártönkívüliek között egy olyan kérdésben (a választói reform), a melyre nézve idáig sem a kormánynak, sem a mögötte ülő többségnek határozott és világos programja nincsen. A függetlenségi és 48-as párt, Justh Gyulával élén első pillanattól

kezdve rámutatott minden hajnak kuforrására, a mai korrupct és tarthatatlan választási rendszerre és a trónbeszédre és királyi ígéretre hivatkozva, az általános, egyenlő és titkos választói jog sűrűs törvénybeiktatásának elkerülhetetlenségét hangoztatta. Ugyanezt a prioritást a választói reform tekintetében kiemelte a Kossuth-párt is, a küzdelem közvetlen céljának azonban ugyanazt jelölve meg, a mi ellen a harc a függetlenségi és 48-as párt részéről is a legelső sorban folyik: és ez a katonai javaslatok megbuktatása és ezzel természetesen a kormány lemondásának előidézése.

Valami rózsás képet nem festhet tehát Őfelsége elé Khuen-Héderváry Károly gróf vasárnapi audienciáján és most már ha a koronának és a nemzetének igazán hazafias, nagy szolgálatot kíván tenni, a kibontakozás és a válság szanálására vonatkozó előterjesztéseit nem teheti az eddigi sablonok szerint.

A helyzet ma az, hogy a gyökereig romlott állapotokon, a melyek egy minden ízében halálosan beteg választási rendszernek következményei, többé sem házfeloszlatásokkal, sem házszabályrevízióval, sem erőszakoskodással segíteni nem lehet. A kivezető út önmagától adódik: meg kell alapozni a becsületes parlamentarizmust, biztosítani kell egy új választási törvényvel a nemzet akaratának hamisítatlan megnyilvánulását és ennek a parlamentnek a számára kell fenntartani Magyarország jövő fejlődése összes nagy problémáinak megoldását. Ezek között van a katonai kérdés is, a melynek végleges rendezése, ha végre nyugvó pontra akarják juttatni a kérdést, csak a nemzet jogainak respektálása és teherbíró képességének figyelembe vétele mellett lehetséges.

A ki a korohás magyar királynak és a nemzetének egyaránt hű tanácsadója és egyformán viseli szívén mindkettőnek azonos érdekét, nem adhat Őfelségének más tanácsot, mint, a mely ezeket a szempontokat tartja első sorban szem előtt.

Sajnos, a szállongó hírek kevés megnyugvást szolgáltatnak az iránt, hogy a miniszterelnök tanácsa ily értelemben fog elhangzani és, ha tényleg valami más meglepetésszerű akcióval jön, a politikai válság hosszú elhúzódására és a legnagyobb mérvű kiélezésére lehetünk elkészülve.

Felhívás az ügyvédekhez.

Dr. KUBINYI KÁROLY ügyvéd következő felhívással fordul az ujvidéki ügyvédi karhoz:

Tisztelt KARTÁRSÁK!

A Budapesten megalakult „Országos ügyvédszövetség” célja a hazai ügyvédség anyagi, erkölcsi és társadalmi érdekeit szabad és független társulás útján megvédeni és fejleszteni. Nagy célok elérésére senki sem támaszkodhatik önjerejére, hanem csak társulás útján fejthető ki nagyobb erő a mely által a testünkön rágódó bajokat meggyógyítani iparkodjunk.

Például szolgálhatnak nekünk más társadalmi körök, melyek tömörített, vállvetett erő kifejtés mellett ugy az állam mint a társadalommal szemben nagy eredményeket vívtak ki számukra. Csak mi nem mozdulunk, valószínű apathiával nézve az anyagi és morális tönk elé. Ez így tovább nem maradhat! Egyesülnünk kell!

Az ügyvédszövetség alapszabályainak 21 §-a szerint minden törvényszék területén a nemzetségnek osztálya alakul, mely a központtal való érintkezés céljából a maga kebeléből tisztikart választ.

Kérve kélek Titeket tisztelt Kartársak hagyjatok fel az eddigi közönnyel és lépjétek be tagtársul a szövetségbe.

Mindenesetre jöjjetek el valamennyien f. é. szeptember hó 19-én d. e. 11 órakor a törvényszéki pertárba, hogy ezt a felette fontos ügyet megbeszéljük és az eszmét megvalósítsuk.

Kartársi üdvözléssel

Dr. Kubinyi Károly

mint az orsz. ügyvédszövetség igazgatósági tagja.

HIREK.

Közig. biz. ülés. A közigazgatási bizottság e hó 14-én Matkovits Béla főispán elnökle alatt rövid ülést tartott, mely a szakelőadók havi jelentéseit tárgyalta, illetve tudomásul vette.

Az adókietés ellen. A vendöglösök, koresmárosok és italmérési engedélyvel bíró kereskedők e hó 14-én jelentek meg Matkovits Béla főispánnál, hogy a rájuk kivetett súlyos adók ellen orvoslást keressenek. Nevükben Geiger József szöit, aki az adókivétési bizottságban a legerélyesebben kelt védelmére az adózó polgárok érdekeinek s rövid szavakban előadta kérelmük tárgyát. A főispán mel-

Szlovák bank részvénytársaság Ujvidéken

a betétek után fizet 4 és fél százalékos kamatot.

tányolva az előadott indokokat, főleg hogy az adókiivetés tulajcsál a mult év vétetett alapul, megígérte, hogy a jövőben megírt kérelmüket pártolólág terjeszti a pénzügyminiszter elé.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 8—15-ig bejelentett születések 21, még pedig 13 fiu, 8 leány; meghalt: 14.

Halálozás. Radovánovits György ügyvéd, az óbecsei kerület orsz. képviselője, Budapestben, Herzl szanatóriumában, ahol alig egy hét előtt keletkezett súlyos betegsége ellen orvoslást keresett, e hó 15-én, életének 58. évében meghalt.

Szerecsenmosdatás számba megy az U. Hírlap mult számának „Helyreigazítás” c. közleménye. Eltekintve, hogy e közlemény írójá — családi unszolás és követelés folytán (?) tévedésből irották állítja a „most már” szöveget, pedig meggyőződésből írta, éppen nem cáolja a „Határőr” korábbi közleményét és az Uránia elnöki titkáranak szept. 5-én kelt felmentésével is bizonyítani törekszik, hogy minden teljes rendben van, aminek ellenkezőjét mi sem állítjuk. Nem kutatjuk, hogy a munkásgimnázium pénze ki által, hogyan felvéve, mikor adatott át Dr. Piukovich új igazgatónak, még pedig készpénzben szem a munkásgimnázium tulajdonát képezett betéti könyv alakjában — csak leszögezzük újból azt a meg nem cáfolt tény, hogy Mészáros tanár, munkásgimn. pénztárnok aug. 24-i postai kelettel azt a levélbeli értesítést kapta Székelyudvarhelyen időző Kardos Miksától, hogy ő (K.-M.) a pénzt és mindent egyebet átadott utódjának. S midőn Mészáros pénztárnok Piukovich igazgatótól aug. 3-án kérdezősködött a levél szerint megtörtént átadás felől, Piukovich kénytelen volt kijelenteni, hogy semmit sem vett át. Persze a dolog már a Határőr közleménye, sőt jóval szept. 1-e előtt is, várososszerte beszéd tárgyát képezte. Különben most már tisztázva van a dolog!

Mosatlan szőlő áldozata. Csabai Henrik szabómester 8 éves Mariska leánya e héten hirtelen rosszullet után meghalt. Halálának okául mosatlan szőlő evését állapították meg, ami annál hihetőbb, mivel az idei permeiezés legtöbb helyen a szokotnál sűrűbben és erősebb arányban történt. Azért igen tanácsos a szőlőt nemcsak jól, de kétféle: meleg és hideg vízben lemosni.

Őszi élet a fürdőben. Az ősz beálltával az Ujvidéki Városi Artézi Jódos Gyógyfürdőben a fürdőzők száma nemcsak hogy csökkent volna, de örvendetes számban szaporodott. Szeptember hó közepe táján nemcsak a fürdő szálloda összes szobái teltek meg újból, de a környékbeli villák és magánházak minden kiadható szobái el lettek foglalva. Az itt tartózkodó fürdővendégek sorából a következőket sikerült följegyeznünk. Vojnic Máté nyug. polgármester Syabackáról, dr. Kövessy Károly orvos Garáról, Viskonszky Flóra Apatinból, Dimitrijevic Szlavko Belgrádból, Sauer Árpád Eszékről, Uditzki Velimir Sabáczról, Róna Géza Marosiljéről, Losonczi Károly Losoncról, Ferner Jozsef Budapestről stb. Az őszi hónapokban az érdeklődés mindenfelől oly nagy, hogy a fürdő igazgatósága ez uton is kéri a fürdőt igénybe venni akaró közönséget, hogy szobárol idejekorán gondoskodják, mert az előre látható saisonban ezek szüksége felmerült.

Eljegyzés. Farkas Lajos kereskedő kedves és szeretetreméltó leányát: Jolánkát eljegyezte Holczinger József temesvári kereskedő.

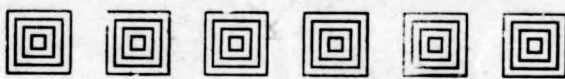
Kolera

JÁRVÁNYOK, FERTŐZŐ

betegségek ellen a legbiztosabb óvszer a kristálytisztá bakteriummentes, legegészségesebb és Magyarország legolcsóbb

á-s-v-á-n-y-v-i-z-e, az

Ujvidéki
Orient

ÁSVÁNYVIZ

Kapható mindenütt.

: Kérjük és igyuk :

m i n d e n f e l é.

Regattistáink győzelme. Az ujvidéki evezős-egylet mult vasárnap Eszéken tartott regattaversenyen 5 tagjával vett részt, még pedig Balla Tibor (kormányos), Kozarev Jakab, Lakits János, Dr. Resch Ferenc, Dr. Szlávi Béla és Triscájer Aladár (evezősök), akik az első díjat nyerték el a négyes csónak versenyében. A győztes regattistákat haza érkezésük alkalmával nagy örömmel és lelkesedéssel fogadták a bajtarsaik.

Baics J. zeneiskolájában. okleveles tanárok modern zenepedagógia alapján tanítják a zeneművészetet. Havi tandíj 10 kor. Zeneiskola Buza tér 9 sz. alatt van.

Kétszáz iskolás gyermek a Házban. Dunaharaszti községből iskola nélkül maradt gyermekcsereg jött e hó 13-án a házba, hogy a kultuszminiszteről tanítót és iskolát kérjenek. A miniszter azonnali intézkedést ígért. Szomorú jelensége a mai kormánypolitikai irányzatnak, hogy a polgárok legegységesebb kulturális szükségleteiről sem történik gondoskodás, mert nincs pénz, jobban mondva, mert a hadi budget, új ágyuhajók s egyéb katonai szükségletek sok száz milliót igényelnek s erre muszáj, hogy teljék!

Jegyző választás. Tiszakálmánfalva közs. jegyzőjévé 7 pályázó közül Horváth János péterrévei aljegyző választatott meg egyhangulag.

Ma már minden kétségen kívül áll, hogy a Nestlé-féle gyermekliszt egy mindenkor teljesen megbízható gyermekliszt egy mindenkor teljesen megbízható gyermekáplálékot nyújt, mert félszázad tapasztalata és eredménye nemcsak az orvosok és a közönség elégítette ki teljes mértékben, hanem — mivel Nestlé so! esetében már a harmadik generációnál van használatban — ki is mutatja, hogy ezen készítmény kiváló jó hatással van a gyermek első alkati fejlődésére, illetőleg azt erősen támogatja. A Nestlé készítmény mint diätikus tápszer gyomor- és ferőző betegségek-nél is (tuberkulosis, tífus), nagyon gyakran és kitünő eredménnyel használtatik.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos: az ujvidéki hírlap és az IS-AS part

SACHER PENZIÓ

BUDAPEST.

Ujjonnan épült palotában. Ujlag megnagyobbítva! Belváros, Irányi-utca 21. szám.

(a Kossuth Lajos-utca és Váci-utca közvetlen közelében). A szobák minden modern kényelemmel és vízvezetékkel van: ellátva. Központi fűtés. Villanyvilágítás. Lift. Telefon 167—43 Legjobb közlekedés. Kívánatra prospektus.

Az automobil-sport legnagyobb veszedelme

- ☐ nem a baleset lehetősége, hanem a komoly meghülés valószínűsége. Különösen hölgyek vannak ennek a veszedelemnek kitéve, ezért kellene hogy minden automobil-utazásra vigyenek magukkal egy doboz valódi Fáy-féle ásvány-pasztillát. A pasztillák megvédik a száj és a nyak nyákhártyáit az éles levegő és a por hatásától és gyorsan megszüntetik a már meglévő ingert. Egy doboz ára 1 korona 25 fillér, de jól vigyázzon, nehogy hamisítványt adjanak.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien, V/I Grosse Neugasse 17.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
FORRÁS.

Természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitünő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fiaai fűszerkeresk. cégnél. 6—20.

HIRDETÉSEK.

Tisztítsd csak

Globus
Fémisztítószert
a világ legjobb fémisztítószere

Eladó zongora.

Egy teljesen jó karban tartott zongora szabad kézből, előnyös feltételek mellett eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

UJVIDÉKI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSAS G.
TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb felvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a
Szép üde arc,

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő. Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen. A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcbőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

**MARGIT-
CRÉME**

az egyedüli szer, mely 5—6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszert, szeplőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás arcszépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadovic Vi, Vuics J., gyógyszerészeikben és Klein Oszkár drogériában.

Baromfivész-Ellenszer!

a szab. és törv. védett „Tyukin“ baromfivész elleni szer 1 nap alatt megszüntet mindenféle vést. Számos elismerés és hálaliratunk van; ott, a hol ezen szer általánosan használják, nincsen baromfivész. A szer feltétlenül használhatóságaért felelünk és a kirél nem válik be készségesen visszaadjuk a szer árát. A szer kapható 1 literes palackokban 4 kor, fél liter 2.20 és negyed liter 1.30 fillérért a készítőnél

Szántó és Samu

vegyész. labor. GYULAFEHÉRVÁR (Erdély).
Rayon képviselőket és viszont eladókat alkalmazunk.

Egy nap alatt megszüntet mindenféle baromfi vést!

A GYOMOR
egészségének fentartása

főleg az emésztés szabályozásán, előmozdításán és a kellemetlen székrekedés távoltartásán alapszik. A legjobb válogatott és hatásos gyógyfüvekből gondosan készített, étvágygerjesztő, emésztést előmozdító és enyhén hajtó háziszert, amely a mértékletlenség, meghülés és székrekedés következményeit pld. a puffogást, a tulságos savképződést és a görcsös fájdalmakat enyhíti és megszünteti: Dr. ROSA gyomorbalzsama B. FRAGNER, gyógytárából Prága.

FIGYELMEZTETÉS!

A csomagolás minden részén rajta van a törvényes védjegy

Főraktár:

B. Fragner cs. és kir. udvari szállító

„Zum schwarzen Adler“ PRAG, Kleinseite 203, (a Nerudgasse sarkán)

Postai szállítás naponként

1 egész üveg 2 K., fél üveg 1 K. 1 K. 50 f. előzetes beküldése ellenében egy kis üveg, 2 K. 80 f. egy nagy üveg, 4 K. 70 f. 2 nagy üveg 8 K. 4 nagy üveg, 22 K. ellenében 14 nagy üveg bérmentve küldetik Ausztria-Magyarország minden állomására.

Raktárak: Ausztria-Magyarország gyógyszerészeiben

Mentőkocsik,

Betegszállító kocsik,

= Hullaszállító kocsik =

szigoruan előírás szerint felszerelve, a községek részére elrendelt szakszerű kivitelben a legolcsóbb árban kaphatók

Reich Mátyás és Lebherz Károly

első délmagyarországi kocsigyárában

Ujvidéken.

Öt liter
 rendelésnél házhoz szállít
 Eredeti Szerémi Hegyi **BORT**
 Wachtl Imre kádár
 Ujvidék,
 Petőfi-utca 8. szám

Schaumburg-Lippe Herceg
 BEREMENDI
 PORTLANDCEMENT- és MŰMŰVEI
 Kereskedelmi igazgató úr: **PECS, Indóház-utca 45.**
 Művek: BEREMEND.
 Kiváló minőségű és paratlanul szép színű
PORTLANDCEMENT
 és fehérmész gyártása,
 valamint géppel zuzott kavics és nyers
 mész előállítására.
 Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
 120,000 q fehérmész és 800,000 q kavics.
 Portlandcementünk kiváló minősége
 mindenütt a legnagyobb elismerést vívta
 ki. — A hivatalos szabványokat messze
 felülmúló minőségűt szavatolunk. (2-3)
 Pontos és gyors kiszolgálás!

16225. sz. 1911.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szt. Mihály

országos vásárfolyó évi szeptember hó 28-ától bezárólag ok-
tóber hó 2-áig fog megtartatni.Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra szeptember
hó 28-ától, sőtörő 5 óráig kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1911. évi augusztus hó 23.

A városi főkapitányságtól:

BEÉ FERENC, főkapitány.

M-i-i-t? — Papa megengedte! Hisz valódi
Jacobi-féle Antinicolin-cigarettafüvek
fadobozban!Vigyázzon! Csakis a „Jacobi” jelzése valódi
19—25Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben
jelentékeny mennyiséget tesz ki.Cégünk ennek következtében közvetlen a ter-
melőkkel kötött egyezségek alapján N A G Y
előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag
nagyrabecsült vevőinek biztosítja.**Fűszer, csemege, Kávészükségletét
legolcsóbban tehát****Wagner Testvérek**

cégnél UJVIDÉKEN szeresheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

52.—26

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA
 A Monarchia legelőkelőbb gyára. Egyedárusító: ABELES EMIL, Budapest, V. Váci-út 14.
 Gyorsanfutó „IDEAL”
KERETFÜRÉSZEK
 fűrésztelepek, asztalosműhelyek teljes
 berendezése.
 Alacsony és magas nyomású
SZIVATTYUK
 gőz-, transmissió-, villany- vagy motor-
 üzemre bármely vízellátási és ipari célra.
 Benzin
 Nyersolaj
 Szivógáz
 Diesel
MOTOR
 Szivógázmotorjaink, valamint Diesel-
 rendszerű nyersolajmotorjaink üzemköltsé-
 gére óránként és lóerőnként **cca 1-1½ fillér.**
 Eddig 50.000 lóerő üzemben!
 Teljes transmissiótelepek, gőzgépek, gőzkazánok és
 egyéb gépészeti berendezések.
 Költségvetés-, árajánlat- és mérnöklátogatással díj-
 mentesen szolgálunk.
 11—25

Zikmund és fiai Gépgyára vas- és Lágyvasöntődéje Ujvidéken. Gyárt: mezőgazdasági gépeket, öntött vas és lágyvasöntvényeket saját és beküldött minták után
továbbá transmissiókat és szijkereket, gőzkazánokat és vitzartányokat. E szakmába vágó
javításokat gyorsan és olcsón készít.**Tervezetekkel és árjegyzékekkel ingyen szolgálunk.**

Nyomatott Friedmann Sándor műintézetében Ujvidéken.